

wordt reeds voorbereid. Het ware een goede zaak, indien in deze zone van meet af aan het trawlen met schepen groter dan 50 brt en met een motorvermogen van meer dan 300 pk verboden wordt. In deze context past tevens een vrijwillig besluit om eens en voorgoed een einde te maken aan de bouw van schepen van meer dan 1.000 pk. Of wensen we ons de woorden van één der groten in de visserij, wijlen de heer Riekel Brands, niet meer te herinneren? In de vijftiger jaren sprak hij de bekende woorden: «de nog jonge kottervisserij gaat een schone toekomst tegemoet, mits men zich weet te beheersen t.a.v. de afmetingen van zijn schip en van het motorvermogen».

EEN STELSEL VAN QUOTERINGEN MOET — VOORZOVER DIT NOG NIET HET GEVAL IS — MET SPOED WORDEN GEREALISEERD :

Dit standpunt is wetenschappelijk gefundeerd. De vervulling ervan is noodzakelijke voorwaarde om binnen een periode van 3 tot 5 jaar tot een duidelijk herstel van de onderwerpelijke visstapels te komen. Spoed is gewenst, omdat langer uitstel de bestanden kan brengen op een niveau, waar de schepen zichzelf de haven invaren, om dan niet meer naar zee te gaan. Herstel is dan zeker nog mogelijk, maar het zal wel heel lang duren.

— Maatregelen van quotering maken het gewenst dat naar raming 20 t.h. van de huidige vlootcapaciteit wordt onttrokken aan de bevissing van de Noordoost Atlantische wateren. Eén van de mogelijkheden daartoe kan zijn gelegen in het uitoefenen van de visserij in het oostelijk deel van de Centraal Atlantische Oceaan met in het verlengde hiervan de aanvoer in Afrikaanse havens van vissoorten, die in verse-, in gedroogde- en in gezoute toestand, onmiddellijk inpasbaar zijn in het Afrikaanse dieet.

— De Centraal Atlantische Oceaan is de Nederlandse visserij niet geheel onbekend. Begin 1974 hebben drie moderne vriestrawlers gedurende 70 dagen experimenteel en met sukses gevist bezuiden de 36° N.B., onder de kusten van de Sahel-landen. De vangsten bestonden o.a. uit inktvis, zeebaars en sardinella's. De inktvis en de zeebaars waren welkome aanvullingen op het geijkte assortiment van vissoorten en brachten goede prijzen op. Voor de sardinella's toonde de markt aanzienlijk minder belangstelling. Daar staat tegenover dat de sardinella's in grote kwantiteiten zijn te vangen. Dat was althans het geval in de periode, waarin de Nederlandse schepen hebben geëxperimenteerd. Er zijn echter geen redenen om aan te nemen dat de kansen op aantrekkelijke vangsten van sardinella's — en in mindere mate van inktvis en van zeebaars — in de zomer, herfst of winter goed zouden zijn. De kwestie is waar houden de onderhavige vissoorten zich in de loop der seizoenen binnen dit ontzaglijke grote gebied op en middels welke technieken zijn ze optimaal te vangen. Dat zijn aspecten, die experimenteel kunnen worden onderzocht. Het lijkt meer dan waarschijnlijk dat het oostelijk gebied van de Centraal Atlantische Oceaan in de nabije toekomst zijn status van internationale zee voor een belangrijk deel zal verliezen. Aangenomen kan worden dat de aan zee grenzende landen van Afrika op grond van mondiale ontwikkelingen in het kader van nieuw zeerecht haaks op hun kusten economische zones zullen willen instellen, waarin zij exclusieve rechten kunnen uitoefenen. Deze kustlanden beschikken evenwel niet over de nodige nautische- en visserijtechnische kennis om de visserij verder dan enkele mijlen uit de kust te kunnen uitoefenen.

Sommige van die staten hebben ter gelegenheid van de Zeerechtconferentie in Caracas in hun statements ten aanhore van de plenaire vergadering dit onderwerp aangevoerd en min of meer openlijk de klassieke visserijstaten verzocht de visserij in hun wateren te gaan bedrijven, zij het geconditioneerd.

Inhakend op deze verklaringen wordt overwogen te onderzoeken via de geëigende kanalen of het mogelijk moet worden geacht om langs diplomatieke weg te regelen dat Nederland voor zijn onderdanen licenties verkrijgt om eventueel t.z.t. in de economische zones van Afrikaanse landen te kunnen vissen, voorzover dit althans met het oog op het inperken van de internationale zee en de situering der visgronden nodig zou blijken. Voorts ware met deze staten overeen te komen om een nader vast te stellen percentage van de vangsten, waaronder bijvoorbeeld de sardinella's, als directe ondersteuning van de eiwitvoorziening, op de lokale markten van deze landen aan te voeren en te verkopen. Op basis van evenbedoelde regelingen lijkt het ontstaan van een vertrouwenspositie denkbaar, welke ertoe kan leiden dat autochthonen aan boord worden genomen om het vak van visserman in de praktijk te leren.

Omdat rekening zou moeten worden gehouden met niet te voorziene risico's van onbekende aard en omvang voor bemanningen en schepen, en om in het belang van de gehele Nederlandse visserij een snelle start te waarborgen, zou het aanbevelenswaardig zijn om mogelijke reizen naar de Centraal Atlantische Oceaan voorhands in het kader te plaatsen van de experimentele visserij.

Uit gesprekken, die inmiddels terzage zijn gevoerd, is de indruk ontstaan dat onder de kusten van verscheidene Afrikaanse landen visserij op tong, garnalen, langoustines, kreeft, zeebaars en sardinella's zou kunnen worden uitgeoefend. In sommige gevallen zouden de continentale plateaus bestaan uit geleidelijk aflopende zandbodems met hier en daar rotsen, die ook bij laag water niet droogvallen. Om ook hieromtrent zekerheid te verkrijgen zouden — na verkregen toestemming van de betrokken staten — experimentele reizen naar deze visgronden moeten kunnen worden ondernomen. Er is veel te doen over het aangaan van

«jointventures» of het deelnemen in «sociétés mixtes» in ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en in Afrika. Een waarschuwend woord is hier op zijn plaats. Het treden in dit soort ondernemingen is een avontuur, dat grondige studie en voorbereiding behoeft en nochtans om tal van redenen kan mislukken.

De kans om courante schepen af te stoten — met name kotters — is potentieel aanwezig in olielanden, die hun overschotten wensen te investeren in de visserij. Er moet echter wel rekening worden gehouden met de gebruikelijke voorwaarde dat «know-how» in mankracht moet worden meegeleverd en dat deze mankracht zich moet verplichten om gedurende een overeen te komen periode dienstbaar te zijn aan de visserij van het ontwikkelingsland.

Inmiddels is voor dat soort zaken een stuurgroep samengesteld die geïnteresseerden kan begeleiden, zonder hun verantwoordelijkheid in welke zin dan ook, dus ook niet financieel, over te nemen. De voorname geleidingen van het bedrijfsleven zijn daarin vertegenwoordigd.

Mag ik tenslotte nog wijzen op de wenselijkheid om op de ondiepe plaatsen van de Noordzee een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid om met Nederlandse kotters te gaan vissen op kokhanen en coquilles St. Jacques? Ik kan mij vergissen, maar ik koester de verwachting dat hier op de duur een alternatieve visserij inzigt.

We staan op de drempel van een nieuw tijdperk in de visserij. Bescherming van de haring- en platvisstapels is geboden. Heroriëntatie is voorwaarde, binnen en buiten de traditionele wateren, tot aan verafgelegen kusten. Er zal veel van onze verbeeldingskracht en ondernemingsgeest worden gevergd. Het zal vaak bijzonder moeilijk zijn. Maar, er is ons geen rustige overstroom beloofd. Wel een veilige haven. De koers is bepaald. Recht zo die gaat en behouden vaart!

INVLOED VAN KERNCENTRALES OP ZEEFAUNA EN -FLORA

In Frankrijk werd opdracht gegeven aan het oceanografisch vaartuig „Thalassa” een studie te ondernemen in het Oostelijk deel van het Kanaal en meer bepaald in het gedeelte van de kustwateren vanaf Le Havre tot de Belgische kust over een diepte van 10 tot 12 mijl, dit in verband met de geplande inplantingen van kerncentrales langs deze strook van de kust.

Het is inderdaad op aandringen van de visserijorganisaties die deze inplantingen als een bedreiging voor het milieu aanzien en mede voor de visstand en het biologisch voer voor de vissen, dat men van hogerhand besloten heeft deze studie te ondernemen. Men vreest vooral voor de onnatuurlijke verwarming van de wateren gezien de kerncentrales kolossale hoeveelheden water gebruiken voor de afkoeling en deze wateren verwarmd aan het milieu teruggeven.

Volgens reeds ondernomen studies zou het effect op de temperatuurstijging van het water op 3 km afstand slechts aanleiding geven tot 0,6° stijging. Dus nog niet eens 1 graad! De kerncentrales zwijgen echter over het proces dat gebeurt in de wateren zelf die gebruikt worden voor afkoeling. Het is klaar dat het leven in de massa's water die hiervoor gebruikt worden, totaal vernietigd is en als een dood water terug afgegeven wordt, of minstens als een water waarin het leven zodanig aangetast is dat het als verloren kan aanschouwd worden. Als we nu nagaan hoeveel duizenden tonnen water er zo dagelijks van leven beroofd wordt, dan wordt dit op de lange duur werkelijk katastrofaal voor wat de onmiddellijke kustwateren betreffen. Gezien de Franse kust veel kleine vissershaventjes telt met een artisanale visserij die zich uitsluitend op de kustwateren beperkt, dan is het alarm door deze middens geslaakt in verband met de voorgenomen inplanting van kerncentrales, zeker gegrond.

We vrezen echter dat de machtsposities van de grote holdings waartoe de kerncentrales behoren, te groot is om te kunnen aangetast

worden door de protesten van de kustvissertjes. Anderzijds krijgen deze laatste weinig steun van de visserijmiddens die niet bedreigd worden door deze inplanting, namelijk vanwege de diepzeevisserijmiddens en de middenslagtreilerij. We kunnen hier dan terug en voor de zoveelste maal wijzen op het gebrek aan eenheid in de visserij. Dit is een voortdurende wederkerend verschijnsel waardoor de belagers het zoveel gemakkelijker hebben. Diegenen voor wie een maatregel geen rechtstreekse aanleiding geeft tot moeilijkheden, beperkingen of nadelen, kijkt gewoonlijk de kat uit de boom en begint maar zelf te protesteren wanneer men zijn eigen specifieke visserij bedreigt! Aldus vormt de visserij zelden een gesloten blok. Wanneer iemand dan alle krachten wenst te mobiliseren in een gesloten optreden, dan wordt deze doorgaans niet gevolgd, of zelfs voor diktator versleten. Een vissersorganisatie die niet met de totale krachten van allen kan optreden en op de solidariteit van elk een kan rekenen, ook al heeft de te voeren strijd slechts een beperkt en bepaald karakter, voor een bepaalde tak van de visserij, is bij voorbaat tot halfslachtigheid en tot halve maatregelen gedoemd. Het weze onze Rederscentrale eveneens duidelijk gemaakt dat gelijk welk probleem van een bepaalde tak van de visserij, eendrachtig door de ganse redersvereniging moet aangepakt worden en tot het uiterste verdedigd. Dat men dus niet meer hore: „dat is mijn visserij niet, daar kom ik niet in tussen” om op beurt niet hetzelfde te horen van deze mensen voor wie men zelf geweigerd heeft tussen te komen.

„Sprokkel”

TE KOOP :
Stalen
VISSERSVAARTUIG

O.249
Bouwjaar 1957
Tel. (059) 70 95 88
(209N—7648V)